

Sygn. VPa 159/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Łapińska (spr.)

Sędziowie: SSO Agnieszka Leżańska

SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa C. K.

przeciwko (...) Spółdzielnia (...) w P.

o ustalenie zatrudnienie w warunkach szczególnych

na skutek apelacji powoda C. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 lipca 2013r. sygn. IV P 178/13

1. oddala apelację,

2. zasądza od powoda C. K. na rzecz pozwanego (...) Spółdzielnia (...) w P. kwotę 60,00 (sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sygn. akt V Pa 159/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 6 maja 2013 roku skierowanym przeciwko (...) Spółdzielni (...) w P., C. K. wniósł o ustalenie, że w okresie od dnia 15 lipca 1976 roku do dnia 31 października 1984 roku będąc zatrudniony u pozwanego wykonywał stale i w pełnym wymiarze prace w chłodniach składowych i przyzakładowych o temperaturze wewnętrznej poniżej 0°C oraz prace wykonywane bezpośrednio przy uboju zwierząt, tj. prace o których mowa w wykazie A dziale X pkt 7 i 8 Załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Ponadto wniósł o nakazanie pozwanemu wydania świadectwa pracy wykonywania pracy w szczególnych warunkach opisanych powyżej i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany (...) Spółdzielnia (...) w P. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2013 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt IV P 178/13, Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił powództwo i nie obciążył powoda kosztami procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

C. K. urodził się (...) Od 15 lipca 1976 roku został zatrudniony w (...) Oddział w P. na stanowisku masarza w masarni numer(...) od 1979 roku pracował na stanowisku wędliniarza, a następnie na stanowisku rozbieracza-wykrawacza. Stosunek pracy C. K. został rozwiązany z dniem 31 października 1984 roku.

(...) w P. w okresie powojennym dysponowała czterema masarniami. Nadal działały tylko dwie: masarnia na ul. (...) i na Placu (...). W obydwóch masarniach odbywała się produkcja wędlin. Do powyższych masarni mięso było przywożone samochodami, a następnie przenoszone było przez pracowników do pomieszczeń masarni, gdzie dokonywano jego rozbioru i produkcji wędliny. W każdej masarni znajdowało się pomieszczenie peklowni, w której mięso podlegało zanurzeniu w kadziach z solanką. Następnie mięso przechowywane było w chłodniach. Zarówno w pomieszczeniach do peklowania, jak i w chłodniach temperatura nie była minusowa, wynosiła około 3-5°C.

(...) w P. nie dysponowała własną ubojnią. Mięso było przywożone z innych zakładów, czasami w postaci zamrożonej i wtedy temperatura w pomieszczeniach, w których składowano mięso obniżała się.

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy poczynił na podstawie zeznań świadków A. S., K. M., W. B. i S. C., którym przyznał walor wiarygodności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Rejonowy wskazał, iż zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, praca w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze powinna być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. W toku postępowania powód nie wykazał, aby wykonywał pracę w chłodniach składowych i przyzakładowych w temperaturze wewnętrznej poniżej 0°C, gdyż strona pozwana nie dysponowała takimi chłodniami. Ponadto strona pozwana nie dysponowała własnymi ubojniami, a więc powód jako jej pracownik nie mógł pracować bezpośrednio przy uboju zwierząt.

Z tychże względów Sąd I instancji uznał, że brak jest podstaw do ustalenia pracy powoda w szczególnych warunkach i powództwo podlegało oddaleniu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, skarżąc go w części oddalającej powództwo odnośnie prac w warunkach szczególnych bezpośrednio przy uboju zwierząt. Apelujący zarzucił powyższemu wyrokowi :

1. nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych dla rozstrzygnięcia sprawy wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a w szczególności przepisu art. 217 § 2 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku powoda o dopuszczenie w sprawie dowodu z pisemnej opinii biegłego sądowego odpowiedniej specjalności na okoliczność, że powód w okresie spornym wykonywał prace bezpośrednio przy uboju zwierząt, tj. prace o których mowa w wykazie A dziale X pkt 8 Załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze;

2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisu postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny, bowiem z pominięciem dowodu z pisemnej opinii biegłego sądowego na okoliczność, że powód w okresie spornym wykonywał prace bezpośrednio przy uboju zwierząt, tj. prace o których mowa w wykazie A dziale X pkt 8 Załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze;

3. naruszenie przepisów prawa materialnego - § 1 ust. 1 oraz § 2 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w sprawie.

Przy tak postawionych zarzutach apelujący wniósł o zmianę wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim – IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 lipca 2013 roku poprzez ustalenie, że w okresie od dnia 15 lipca 1976 roku do dnia 31 października 1984 roku powód będąc zatrudnionym u pozwanego wykonywał stale i w pełnym wymiarze prace bezpośrednio przy uboju zwierząt, tj. prace o których mowa w wykazie A dziale X pkt 8 Załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz nakazanie pozwanemu wydania powodowi świadectwa pracy wykonywania pracy w warunkach szczególnych, o których mowa w wykazie A dziale X pkt 8 Załącznika do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze za okres pracy od dnia 15 lipca 1976 roku do dnia 31 października 1984 roku ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Piotrkowie Trybunalskim w celu jej ponownego rozpoznania. Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu za obie instancje oraz złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z pisemnej opinii biegłego sądowego na okoliczność, że powód w okresie spornym wykonywał powyżej wskazane prace.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów za postępowanie odwoławcze.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu, gdyż zaskarżony wyrok pomimo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu.

Na wstępie wskazać należy, że podstawę prawną roszczenia powoda stanowił art. 189 k.p.c., który przewiduje możliwość sądowego ustalenia istnienia stosunku prawnego lub prawa.

Przesłanką materialnoprawną takiego powództwa jest wykazanie przez powoda istnienia interesu prawnego w dochodzeniu roszczenia.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji oddalając powództwo, wydał prawidłowy wyrok. Jednakże nie sposób zgodzić się z pisemnym uzasadnieniem tego wyroku, które jest błędne.

Sąd Rejonowy w ogóle bowiem nie zajął się podstawową kwestią, warunkującą dopuszczalność powództwa o ustalenia z art. 189 k.p.c., a mianowicie nie zbadał czy powód posiada interes prawny w jego wytoczeniu.

Sąd Odwoławczy nie podziela stanowiska zawartego w pozwie, w którym pełnomocnik powoda podnosi, że posiada interes prawny w wytoczeniu powództwa niezależnie od okoliczności, iż ustalenie zatrudnienia powoda w spornym okresie w warunkach szczególnych będzie jedynie stanowić przesłankę do rozstrzygnięcia w przedmiocie nakazania pozwanemu wydania świadectwa pracy, gdyż pracownik ma z reguły interes prawny w ustaleniu rzeczywistej treści stosunku pracy, jeżeli dochodzone ustalenie ma charakter niemajątkowy lub oparte na nim potencjalne roszczenia mogą zaktualizować się dopiero w przyszłości. .

W ocenie Sądu Okręgowego w przeprowadzonym postępowaniu powód takiego interesu prawnego nie miał. Istotna tutaj jest treść pisma wysłanego w dniu 25 marca 2013 roku przez powoda do pozwanego, załączonego do pozwu (k. 7), a którego zgodność z oryginałem została potwierdzona przez pełnomocnika powoda, w którym C. K. pisze, iż wnosi o wydanie świadectwa pracy w warunkach szczególnych., a powyższe jest mu niezbędne do celów emerytalnych. Poza sporem pozostaje okoliczność, że C. K. ma ukończone 62 lata, a zatem w wieku uprawniającym go do emerytury wcześniejszej przy spełnieniu przesłanki w postaci 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż dotychczasowe i utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego, które Sąd Okręgowy w pełni aprobuje stoi na stanowisku, iż żądanie pozwu jest bezzasadne jeśli powód zmierza z ominięciem przepisów regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych do uzyskania środka dowodowego potwierdzającego fakt mogący mieć w przyszłości znaczenie dla potrzeb postępowania o ustalenie prawa do emerytury. Pracownik nie ma interesu prawnego w wytoczeniu takiego powództwa, gdy wnosi je wyłącznie w celu uzyskania orzeczenia, które służyć ma ustaleniu dowodów lub faktów w innym postępowaniu, a w szczególności w postępowaniu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Brak interesu prawnego w rozumieniu art. 189 k.p.c. wynika z tego, że organ rentowy w postępowaniu o ustalenie prawa do emerytury, samodzielnie ustala przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury. Ewentualna decyzja odmawiająca ubezpieczonemu prawa do świadczenia emerytalnego, może następnie podlegać weryfikacji w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Dlatego też w rozpoznawanej sprawie, Sąd Rejonowy absolutnie niepotrzebnie prowadził postępowanie dowodowe w sprawie, gdyż sprawa na pierwszym terminie rozprawy powinna być zakończona, a powództwo winno być oddalone. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 roku, sygn. akt I PK 108/11, w którym Sąd Najwyższy przypomina, o wyżej wskazanej utrwalonej linii orzeczniczej w zakresie stosowania art. 189 k.p.c. i prawidłowego rozumienia interesu prawnego w powództwie o ustalenie).

Odnosząc powyższe do analizowanej sprawy nie ulega zdaniem Sądu Okręgowego wątpliwości, iż C. K. wytaczając powództwo w niniejszej sprawie dążył do uzyskania dowodu w postaci wyroku ustalającego okres jego pracy w warunkach szkodliwych, który to wyrok miałby mu posłużyć w postępowaniu o ustalenie prawa do emerytury. Takie sposób uzyskiwania dowodów nie jest dopuszczalny, a okoliczności które powód chciał wykazać w niniejszej sprawie stanowić będą przedmiot rozpoznania w postępowaniu przed organem rentowym.

Dlatego też Sąd Okręgowy, pomimo błędnego pisemnego uzasadnienia Sądu Rejonowego uznał, że wyrok odpowiada prawu, a apelacja musi zostać oddalona.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy i zasądzeniu od powoda na rzecz pozwanego podlegała kwota 60,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym. Powyższa kwota została ustalona na podstawie § 11 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Zarządzenie:

1. odnotować uzasadnienie;
2. odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć:

pełnomocnikowi powoda

P., dnia 13 stycznia 2014 roku